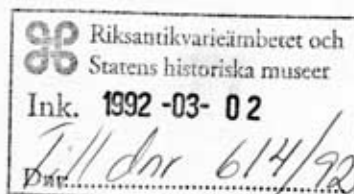

Kulturmiljöenheten
Handläggare
Byrådirektör
Henric Falkman
Tel 08-785 42 44
Telefax 08-654 70 63

Byggnadsminnesförklaring av fastigheten Pollux 11
(Vindragarlagets hus), Stora Hoparegränd 6, Gamla Stan,
Stockholm.

Samfundet S:t Erik har den 5 november 1970 hos riksantikvarieämbetet ansökt om byggnadsminnesförklaring av fastigheten Pollux 11 i Gamla Stan.

Riksantikvarieämbetet väckte den 10 december 1970 fråga om att förklara Pollux 11 för byggnadsminne.

Ärendet överfördes 1976 till länsstyrelsen, som efter en decentraliseringsreform detta år är beslutande i byggnadsminnesärenden.

Kommunstyrelsen i Stockholms stad har i yttrande den 11 december 1991 tillstyrkt en byggnadsminnesförklaring.

Av en byggnadsinventering från Stockholms stadsmuseum 1991 framgår följande:
Fastigheten Pollux 11 har tillkommit på 1630-40-talet efter en genomgripande ombyggnad av ett bostads- och troligen magasinshus, byggt före 1602 och sannolikt efter 1585. Ombyggnaden omfattade välvning av källaren, ny konstruktion, planlösning samt fasad med sannolikt återuppförd trappgavel.

1747 renoverades huset av ägaren stenhuggaren Hans Hiorten-berg. Det var i huvudsak en invändig renovering och modernisering av snickerier, intäckning av bjälktaken, uppsättning av nya kakelugnar, uppdelning av rummet på våning 3 tr och inredning av nedre vinden.

Från 1818 till 1930 upptogs våning 1 tr av Vindragarlagets härbärke, för vilket rummet panelades och försågs med ny kakelugn. Vindragarämbetet, som var Stockholms sista hantverksskrå, var ägare till fastigheten 1827-1923. Samfundet S:t Erik övertog fastigheten 1923 och genomförde en restaurering av fasaden under 1920-talet samt installerade vatten och sanitet.

BESLUT

1992-01-17

11.392-38-84

Delg kvitto

Samfundet S:t Erik restaurerade byggnaden 1970 varvid bland annat bjälktaken frilades och övre vinden inreddes. Vid restaureringsarbetena framkom ett väggparti med dekorativ muralmålning i rummet på våning 2 tr från husets första byggnadstid, före 1602, jämte ett kalkstensgolvet och därunder ett tegelgolv i samma rum. Kalkstensgolvet har framtagits och väggmålningen samt bjälktaken har konserverats. Restaureringen återställde husets funktion som bostad för en familj, vilken det haft under 1600-talet och 1700-talets första hälft.

I byggnaden finns sedan 1930 Vindragarlagets museum.

Eftersom fastigheten Pollux 11 är synnerligen märklig genom sitt kulturhistoriska värde förklarar länsstyrelsen med stöd av 3 kap 1 § lagen om kulturminnen m m (SFS 1988:950) fastigheten Pollux 11 för byggnadsminne.

Länsstyrelsen meddelar enligt 3 kap 2 § samma lag följande skyddsföreskrifter som Samfundet S:t Erik godtagit.

1. BYGGNADEN FÅR INTE RIVAS
2. BYGGNADEN FÅR INTE TILL SITT YTTRE FÖRÄNDRAS
Härmed avses:
putsad fasad, ankarslutar, stenportal med inskription, träport, fönsterbågar med beslag och karmar, fönsterluckor, järnlucka till vinden, Vindragarlagets skylt.
3. I BYGGNADEN FÅR INTE SÅDANA ÅTGÄRDER VIDTAGAS SOM MEDFÖR ÄNDRING I STOMME
Här avses:
murade valv i källare, trappor bv - 1 tr, byggnadens stående murar, träbjälklag, trätrappor och takstolskonstruktion.

Kommentar: ledningar inhugges ej i murar.

4. I BYGGNADEN FÅR INTE SÅDANA ÅTGÄRDER VIDTAGAS SOM MEDFÖR ÄNDRING AV PLANLÖSNING I VÄLVDA KÄLLARE, ENTRÉ OCH TRAPPHUS,
Rum: 14, 21, 22, 31, 32, 42 och hanbjälksvind.
5. I BYGGNADEN FÅR INTE SÅDANA ÅTGÄRDER VIDTAGAS SOM MEDFÖR ÄNDRING AV FAST INREDNING
Härmed avses:
Rum 10
takbjälkar, port med beslag och lås, dörr och foder till 14, rep som handledare.
Rum 11
dörr med lås till 12

BESLUT

1992-01-17

11.392-38-84

Delg kvitto

Rum 14
takbjälkar, trappräcke till källaren, fönster med karm och bågar

Rum 20
brädgolv, fotlist, takbjälkar, fönster med karm och bågar, haspar och hakar, dörrar med foder till 21 och 22, rep som handledare.

Rum 21
fönster med karm och bågar, vedspis, plåtkåpa, bänkskåp, väggskåp och vask, matlucka.

Rum 22 - Vindragarlagets Museum
brädgolv, bröstpanel, väggpanel, fönster med karm och bågar samt haspar, dörr med foder, lås och klinka till 20, kakelugn.
Möbleringen är i sin helhet Vindragarlagets autentiska inredning.

Rum 30
brädgolv, fotlist, delvis panel i trapploppet, takbjälkar, fönster med karm och bågar, haspar, hakar samt fönsterbräda, dörr med foder, lås och gångjärn till 32, rep som handledare.

Rum 32
kalkstensplattor, takbjälkar, fönster med karm och bågar, foder haspar och hakar, bröst- och smygpanel i fönster, dörrfoder till 30 och 31, väggmålning.

Rum 40
brädgolv, takbjälkar, fönster med karm och bågar, haspar och hakar, dörr med foder lås och gångjärn till 42, trappräcke, rep som handledare.

Rum 42
takbjälkar, fönster med karm och bågar, bröst- och smygpanel i fönster, dörrfoder till 40, murad spiskupa.

Rum 50
dörrar med foder och lås till 52 och till trappa.

Rum 52
bröstpanel, snedbräda vid tak, fönster med karm och bågar, haspar och hakar, smygpanel i fönster, dörr med lås och gångjärn till 51.

Rum 60
dörr med gångjärn till WC, dörrar till 62 och 63.

BESLUT

1992-01-17

11.392-38-84

Delg kvitto

6. BYGGNADEN SKALL UNDERHÅLLAS SÅ ATT DEN INTE FÖRFALLER. VÅRD- OCH UNDERHÅLLSARBETEN SKALL UTFÖRAS PÅ SÅDANT SÄTT ATT DET KULTURHISTORISKA VÄRDET INTE MINSKAR

Kommentar: Härvid skall traditionella material användas. Vid målning skall linoljefärg användas.

Länsstyrelsen lämnar utan kostnad för ägaren råd och anvisningar i fråga om vård och underhåll.

Om det finns särskilda skäl, får länsstyrelsen enligt 3 kap 14 § lagen om kulturminnen m m lämna tillstånd till att ett byggnadsminne ändras i strid mot skyddsföreskrifterna.

Länsstyrelsen får ställa de villkor för tillståndet som är skäliga med hänsyn till de förhållanden som föranleder ändringen. Villkoren får avse hur ändringen skall utföras samt den dokumentation som behövs.

Enligt 3 kap 21 § samma lag gäller detta beslut omedelbart även om det överklagas.

Detta beslut kan överklagas till kammarrätten enligt anvisningar på bilaga.

./.

I den slutliga handläggningen av detta ärende har deltagit länsöverdirektör Birgitta Isaksson Pérez, beslutande, länsantikvarie Jan-Bertil Schnell, länsassessor Karl-Henrik Ziefvert, samt byrådirektör Henric Falkman, föredragande.

Birgitta Isaksson Pérez

Henric Falkman

BESLUT

1992-01-17

11.392-38-84

Delg kvitto

Kopia till:

akten

kulturmiljöenheten

byggnadsminnesregistret med lagakraftsbevis

riksantikvarieämbetet med lagakraftsbevis

riksantikvarieämbetet

Stockholms stadsmuseum

Fastighetsregistermyndigheten i Stockholms stad, Stadsbygg-
nadskontoret, Box 8314, 104 20 STOCKHOLM, med lagakrafts-

bevis

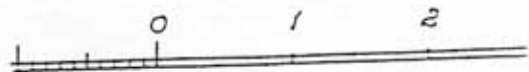
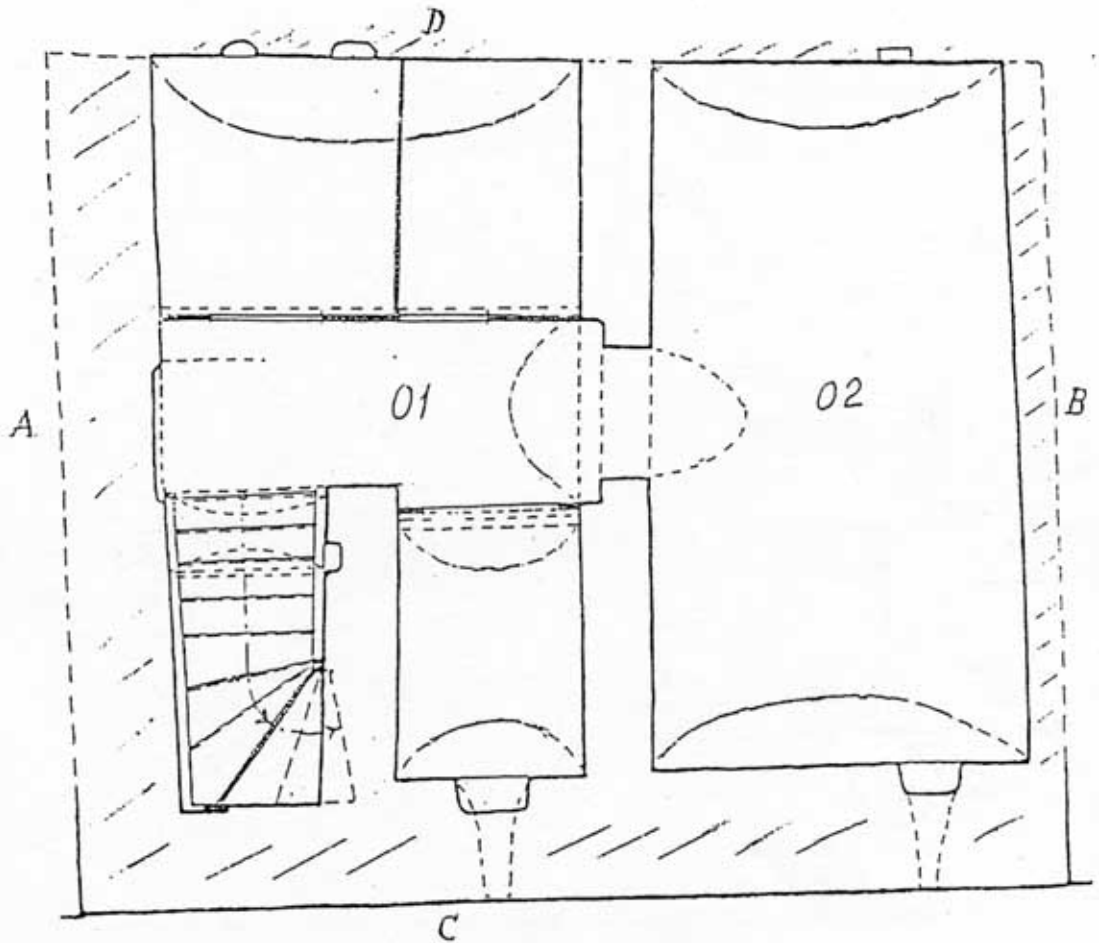
Stockholms läns hembygdsförbund, Box 30193, 104 25 STOCKHOLM

Bilaga

Tillhör länsstyrelsens Stockholms län
beslut 1992-01-17
Dnr 11.392-38-84

LÄNSSTYRELSEN STOCKHOLMS LÄN Planeringsavdelningen Enheten för kulturmålsråd
1991-07-02
11 392 38 84

KÄLLARPLAN

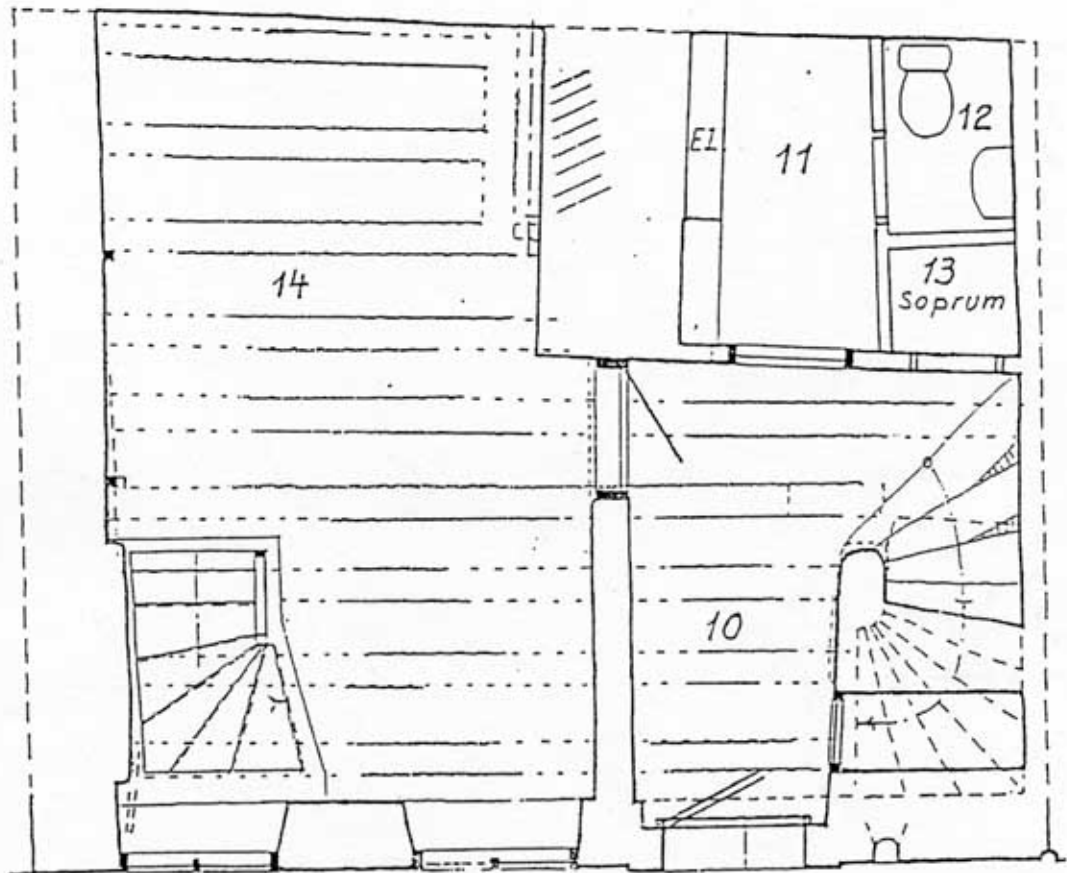
11.392-38-84

//// 1500-tal
---- 1630-40-tal

Bilaga

Tillhör länsstyrelsens Stockholms län
beslut 1992-01-17
Dnr 11.392-38-84

BOTTENPLAN

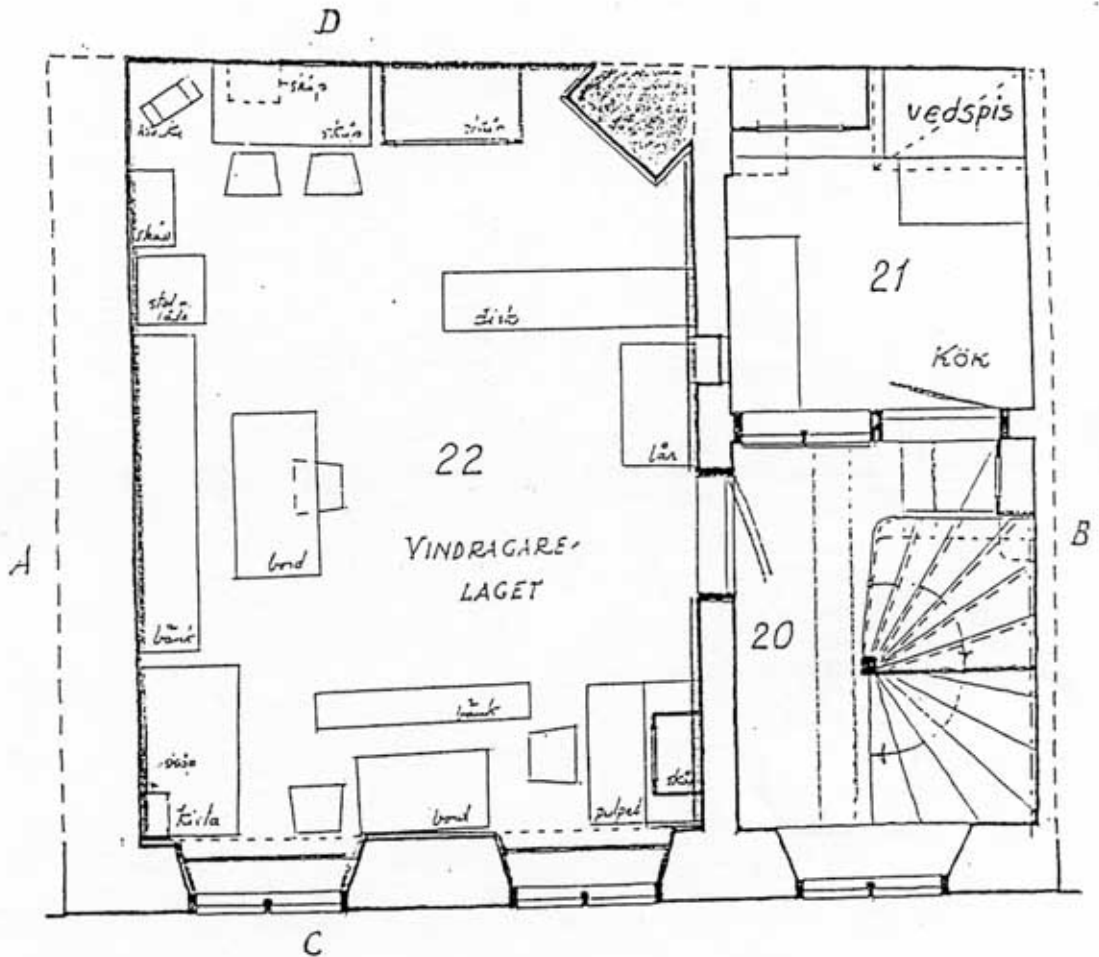

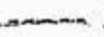
- ////// Murad spis, riven
- Fyrfyllnadsdörr
- == Port, 1700-tal
- Bjälktak sann. 1580-90-tal

Bilaga

Tillhör länsstyrelsens Stockholms län
beslut 1992-01-17
Dnr 11.392-38-84

PLAN I TR.

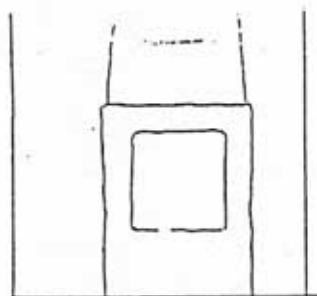

- Kakelugn tid. 1800-
- Plankklädd resp. halvfransk
- Panel 1700-01800-t
- Bjälktak

Bilaga

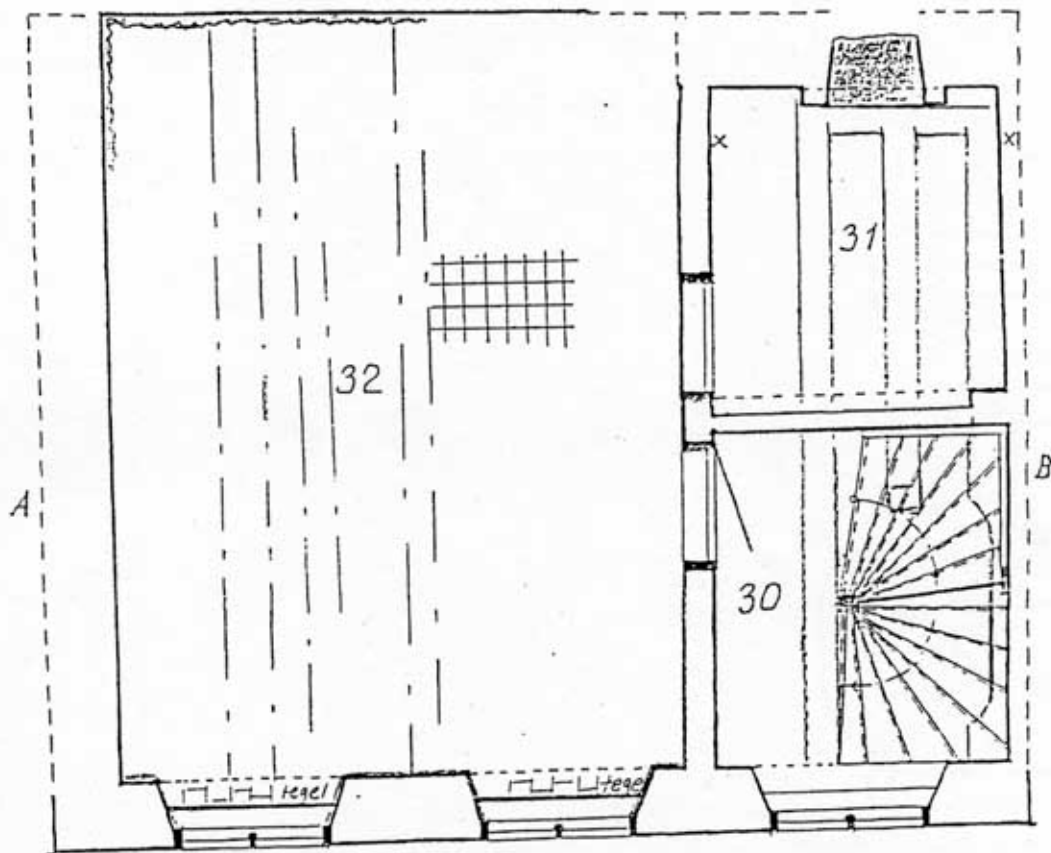
Tillhör länsstyrelsens Stockholms län
beslut 1992-01-17
Dnr 11.392-38-84

PLAN 2 TR.

FASAD x-x

D

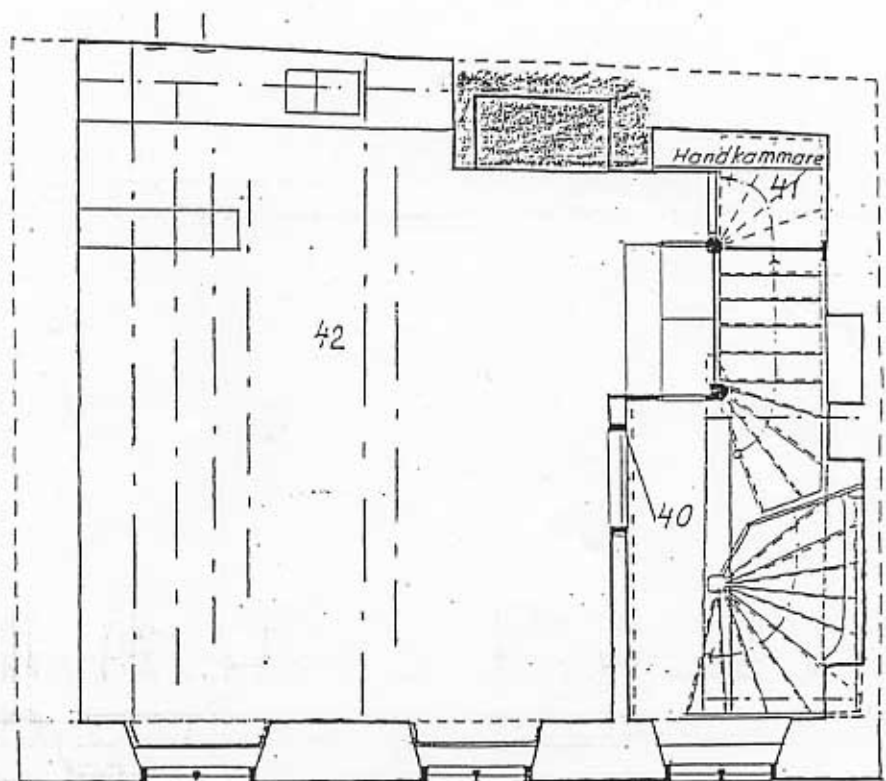
C

- Muralmålning 1590
- Bjälktak
- Kalkstensgolv 1630
- Smyg- o bröstpanel
- Dörr, helfransk
- Öppen spis

Bilaga

Tillhör länsstyrelsens Stockholms län
beslut 1992-01-17
Dnr 11.392-38-84

PLAN 3 TR.

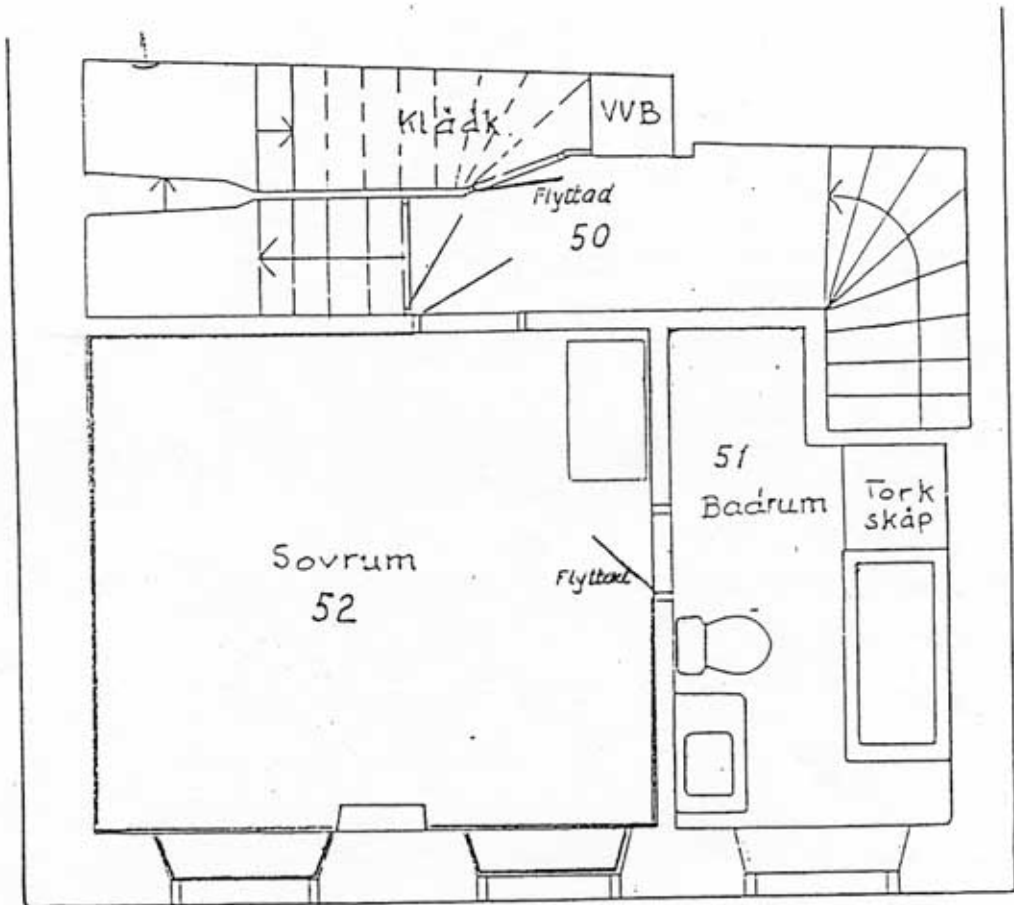

- Fundament och murad kåpa i
- Bjälktak
- Smygpanel
- Dörr med två utanpåliggande fyllningar
- Pollux 4:s ankarjärn

Bilaga

Tillhör länsstyrelsens Stockholms län
beslut 1992-01-17
Dnr 11.392-38-84

PLAN 4 TR

- Bröstpanel
- Smygpanel
- Fyllningsdörrar
- Pollux 4:s ankarjörn

Bilaga

Tillhör länsstyrelsens Stockholms län
beslut 1992-01-17
Dnr 11.392-38-84

PLAN 5 TR

